

Debesuota, vėsiu.
Saulė teka 6:55, leidžiasi 6:23

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-8100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL LVII

Price 10c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Spalio-October 8 d., 1970 m.

Kaina 10c

237

BOLIVIJAI VĖL GRESIA CIVILINIS KARAS

MAŽEJA VILTYS SURASTI TAIKĄ VIDURINIŲ RYTŲ KONFLIKTE

NEW YORKAS. — Vidurinių Rytų taikos derybos mažai turi vilties prasidėti, nes Amerika netikėtai pranešė kitoms trim didžiosioms valstybėms, kad ji nedalyvaus keturių didžiųjų ambasadorių pasitarimuose, kol Egiptas nepataisys padėties ir neatitrauks savo priešlėktuvinių raketų, kurios buvo pastatytos per palyubų laikotarpį. Keturių didžiųjų derybos vyksta atskirai nuo Jungtinių Tautų tarpininko Gunnar Jaring taikos pastangų. Jos nutrūko, kai Izraelis atsisakė dalyvauti, motyvuodamas Egipto palyubų laužymu. Dabar Izraelio ranką siekia sustiprinti ir Amerika, nutraukdama pasitarimus su Sov. Sąjungos, Prancūzijos ir Britanijos ambasadoriais. Tie pasitarimai prasidėjo kovo 31 d.

Egipto užsienio reikalų ministris Mahomoud Riad Kaire pakartojo, kad Egiptas naujų raketų po palyubų paskelbimo prie Suezos nestatė, kad tos raketos jau ten buvo. Riadas pabrėžė, kad Egiptas neišves iš kanalo zonos nė vienos raketos ir net atsisakys kalbėti apie šį klausimą. Jis įspėjo, kad taikos pastangoms nepavyks, nebūna kitos išeities, kaip tik ginklu išvaduoti okupuotas arabų žemes.

Amerikos pasitraukimas iš ambasadorių pasitarimų laikomas spaudimu Egiptui ir sovietams atitraukti raketą nuo Suezos. Amerikos žvalgyba neabejoja, kad Egiptas tikrai pastūmėjo savo raketą į 32 mylių nuo kanalo zoną, nors tas uždrausta palyubų susitarime. Dėl raketų Izraelis įteikė Jungtiniams Tautoms jau 20 skundų.

Jordane arabų jungtinė palyubų komisija paskelbė, kad palestiniečių partizanai jau išvažiavo ir iš šiaurinių Jordano miestų, kuriuos jie buvo okupavę civilinio karo metu. Vieni partizanų daliniai vyksta arčiau prie Izraelio sienos, kiti įsikuria Sirijos pasienyje.

Infliacija pakenkė Švedijos valdžiai

STOKHOLMAS. — Švedijos socialdemokratų vadai ir premjeras Olof Palme pasikalbėjime su New York Times korespondentu, kaltina dėl socialdemokratų susilpnėjimo paskutiniuose rinkimuose infliaciją. Kainų kilimas ar vyriausybės pastangos jas sulaukyti, padidėję bedarbių skaičiai visada pakenkia valdančiai partijai.

Švedų premjeras išstudijavo rinkimų rezultatus Švedijoje per paskutinius 30 metų. Visada, kai kainos pakildavo daugiau kaip 4%, valdanti partija netekdavo kelių atstovų parlamente. Tas pasitvirtino ir paskutiniuose rinkimuose. Socialdemokratai Švediją valdo būdami mažumoje. Juos palaiko tik komunistai.

Švedijoje kainos kyla 6% per metus greitumu. Kainų kilimo ir rinkimų santykis pasitvirtino ir kituose kraštuose, pareiškė Palme. Britanijoje pralaimėjo darbiečiai, V. Vokietijoje — krikščionys demokratai. Dėl tų pačių priežasčių pasikeitė valdžios Australijoje ir Norvegijoje.

Infliacijos sąlygose, sako Palme, vyriausybė yra kaltinama už kainų kilimą ir už priemones jas sulaukyti. Opozicija, tuo tarpu, žada numušti mokesčius, padidinti atlyginimus. Daug kur balsuotojai patiki opozicijos pažadams ir pakeičia vyriausybę.

Pasmerkė šaudymą Kent universitete

WASHINGTONAS. — Prezidento komisija neramumams universitetuose tirti, vadovaujama buvusio Pensilvanijos gubernatoriaus William Scranton, paskelbė, kad Kent, Ohio, universiteto riaušėse žuvę keturi studentai ir devyni sužeisti jaunuoliai nukentėjo dėl kriminalinių veiksmų, kai kurių studentų ir dėl to, kad kareiviams buvo leista įsinešti į universitetą užtaisytus ginklus.

Komisija vadina tuos nušovimus nereikalingais, nedovanotais ir pataria ateityje nesiųsti kariuomenės su užtaisytais šautuvais į universitetus.

Daugiau bedarbių

WASHINGTONAS. — Bedarbių visojje Amerikoje siekia 5,5%, tačiau yra vietovių, kuriose bedarbių nuosimtis žymiai didesnė. Tokių miestų, kur bedarbių nuosimtis siekia virš 6 nuosimčių, Amerikoje šiuo metu yra 31. Neseniai į tų miestų skaičių buvo įtraukti: Detroitas, New Orleansas, San Jose, Calif., Bridgeport, Conn., Battle Creek, Mich., Corpus Cristi, Tex., ir Spokane, Wash.

Vėl Vinogradovas

KAIRAS. — Sovietų Sąjungą paskyrė naują ambasadorių Egiptui — Vladimirą Vinogradovą, užsienio reikalų viceministrį, kuris dalyvavo, kaip sovietų delegacijos narys prezidento Nasserio laidotuviuose. Jis užims Sergejus Vinogradovo vietą. Šis rugpjūčio mėnesį mirė. Abudu Vinogradovai — nėra giminės.

Prez. Pompidou gyvena Kremliuje

MASKVA. — Prancūzijos prezidentas Pompidou buvo labai šiltai sutiktas Maskvoje. Jam gyventi paskirtas butas pačiame Kremliuje. Jam bus leista, kaip ir buvusiam prezidentui de Gaulle, apžiūrėti erdvės centrą Baikonure, kur jokie užsieniečiai neleidžiami.

Pirmoje savo kalboje Pompidou pasiūlė sovietams Prancūzijos paramą ieškant žemės turty ir juos apdirbant. Brežnevas tuoj pasiūlė tuo klausimu susitarti pasirašant ilgalaikę sutartį.

Prezidentas Pompidou viešės Maskvoje 8 dienas.

SAIGONAS. — Šiaurės Vietnamo kareiviai puolė amerikiečių bazę netoli Da Nango.

Sveicarijos kareiviai žygiuoja į Ciuricho aerodromą, kur sustiprinta lėktuvų sargyba. Iš fotografijos matyti, kad sveicariai leidžia savo kareiviams nešioti ilgus plaukus.

ATSTOVŲ RŪMŲ KOMITETAS APKARPĖ GYNYBOS DEPARTAMENTO BIUDŽETĄ

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmų Lėšų skirstymo komitetas priėmė gynybos departamento biudžetą ateinantiems, 1971-ųjų metams, tačiau vietoje prašytų 68,7 milijonų dol. skyrė 66,6 milijonus dol. Tai yra apie 3% sumažinimas, nors gynybos sekretorius Laird aiškino, kad jo prašoma suma yra labai sumažinta ir jos mažinti nebegalima. Šiandien Atstovų Rūmai turi balsuoti dėl komiteto siūlomos sumos, tikimasi, kad ji bus patvirtinta, tačiau senatas dar gali bandyti daugiau apkarpyti gynybos biudžetą.

Lėšų komitetas savo raporte sako, kad skiriama suma gali parūpinti stiprias gynybos jėgas, jei Pentagonas tvarkingai ir taupiai sumomis naudosis. Raporte sakoma, kad "Amerikai reikia daugiau gynybos už dolerį, o ne daugiau dolerių gynybai".

Komitetas nubraukė 343 milijonus dolerių nuo kadrų skirstymo 20,6 milijonų dolerių. Raporte sakoma, kad kariniuose štabuose galima dar daug sutaupyti. Kritikuojamos helikopterų skraidymo pamokos generolams ir pulkininkams.

Kongreso komitetas, daug kur nubraukdamas prašomas sumas, paskyrė daugiau, negu buvo prašyta, karo laivų statybai, net 417 milijonų dol. daugiau.

Biudžetė skiriama virš milijono dolerių suma gynybos raketų sistemoms išplėtimui. Kongresas sutinka statyti trečią Saiguard raketų bazę Whiteman Aviacijos bazėje, Missouri.

Vatikanas. — Katalikų bažnyčia vėl pakėlė moterį į daktarus. Šv. Katerina iš Sienos, kaip neseniai šv. Teresė iš Avilios, buvo paukštinta į bažnyčios daktarus.

ANWAR SADAT,

kurį Egipto valdančioji Arabų Socialistų partija išrinko nauju Egipto prezidentu. Ji patvirtinti dar turės gyventojų plebiscitas, kuris įvyks lapkričio mėnesį.

Prašo suvaldyti viceprezidentą

NEW YORKAS. — Gubernatorius Rockefelleris skambino į Baltuosius Rūmus, prašydamas, kad prezidentas Nixonas atšauktų viceprezidentą Agnew iš New Yorko valstijos, kur jis kenkia respublikonų partijos rinkiminei kampanijai. Anew, kaip žinoma, neremia oficialaus partijos kandidato į senatą Charles Goodell, bet remia konservatorių James Buckley. Tuo tarpu, Rockefelleris eina kartu su Goodell.

Viceprezidentas Agnew pavadino Goodell "radikaliu liberalu", o respublikonų partijos vadovybė, kuri remia Goodell, Agnew suligino su višta, kuri nežino, kad ji sėdi ant "blogo kiaušinio". Manoma, kad Agnew nuomonė apie Goodell atitinka ir paties prezidento nuomonę.

Britanija turėjo mažiau imigrantų

LONDONAS. — Praėjusiais metais Britanijos emigrantų skaičius padidėjo iš 278 tūkstančių iki 293 tūkstančių. Daugiausia emigrantų išvyko į Australiją ir Pietų Afriką. Važiavę į Angliją ir Ameriką ar Kanadą skaičius toliau mažėja.

Imigracija į Britaniją iš užsienio ir britų komonvelto valstybių pernai sumažėjo iki 222 tūkstančių 1968 metais iki 206 tūkstančių pernai. Ypač sumažėjo imigrantai iš Indijos, Pakistano ir Ceylono.

Ali Sabry, buvęs aviacijos karininkas, buvęs Egipto viceprezidentas ir Arabų Socialistų Unijos sekretorius, balsavo su kitais unijos vadovybės nariais už Anwar Sadato išrinkimą prezidentu.

BOLIVIJOS KAIRIEJI ISNAUDOJO DEŠINIŲJŲ KARININKŲ SUKILIMĄ

LA PAZ. — Bolivijos politinė padėtis labai neaiški, tačiau stebėjai sostinėje nenustebty, jei kiltų civilinis karas. Viskas prasidėjo sekmadienį, kai generolas Rogelio Miranda, kariuomenės štabo viršininkas, paskelbė nuvertęs prezidentą Ovando Candia, nes tas per daug pasukęs į kairę. Pradžioje prezidentas bandė nuo sukilėlių gintis, tačiau vėliau sutiko derėtis su Miranda. Karininkų posėdyje buvo nutarta, kad nei Miranda, nei Candia neturi tapti prezidentu. Abu turį pasitraukti. Prezidentas Candia taip ir padarė, o Miranda paskyrė vietoj savęs Bolivijai vadovauti trijų karininkų tarybą: gen. Efron Guachalla, naują armijos štabo viršininką, admiralą Alberto Abarracina, laivyno viršininką ir gen. Fernando Sattori, aviacijos viršininką.

Libanas neįleido Irako partizanų

BEIRUTAS. — Naujoji Libano vyriausybė parodė netikėtą griežtumą palestiniečiams partizanams, kurie atskrido lėktuvais iš Irako į Libaną. Valdžia atsisakė juos įleisti. Kada partizanai pagrobė du Libano karininkus, atvykusius kalbėti su jais į aerodromą, libaniečiai suėmė tris lėktuvo pilotus. Vėliau įkaitais buvo pasikeista.

Penkiolikai partizanų pavyko iš lėktuvų nuvykti į Irako ambasadą, kur jie pasiliko. Kiti susėdė į lėktuvus ir išskrido atgal į Iraką. Partizanai norėjo iš Libano pereiti į Jordaną ir ten sustiprinti prieš karalių Husseina kovojusias palestiniečių komunistų jėgas.

Kongreas nutarė dirbti po rinkimų

WASHINGTONAS. — Kongreso vadai pripažino, kad jie šių metų sesijoje nebegalės užbaigti likusių įstatymų projektų. Nutarta darbą sustabdyti spalio 14 dieną ir vėl susirinkti lapkričio 16 d., po rinkimų. Tada bus bandoma užbaigti visus likusius darbus iki gruodžio 10 d.

Respublikonų vadai kongrese priešinosi tokiam nutarimui. Jie siūlė dabar kietai padirbėti iki spalio mėn. pabaigos ir po to pertraukti sesiją iki metų galo. Šitokio, po rinkimų dar dirbančio kongreso, nėra buvę nuo 1954 metų. Kai kurie tokios sesijos nariai jau žinos, kad jie yra pakeisti lapkričio 4 d. rinkimuose. Paprastai tokie "šluobos anties" kongresai ir nesiima spręsti svarbesnių klausimų.

Paminėjo St. Seimą

Šių metų metraštis "Tėvynės Sargas" skaitytojus ir redakcijas jau pasiekė. 196 psl. žurnalas skirtas didesnei dalimi paminėti penkiasdešimtmetį nuo Steigiamosios Seimo susirinkimo. Turinyje yra straipsniai: A. Kaulačio, V. Viliamo, J. Kajecko, dr. J. K. Valiūno, vysk. V. Brizglio, K. Škirpos, P. Naujokačio, O. L., V. Sidzikausko, M. Mackevičiaus, L. Šimučio, J. B. Laučkos, K. Račkausko, D. Jasaičio.

Daugiau nagrinėjamas Nepriklausomos Lietuvos didysis ir pats efektingiausias politinis įvykis, negu paties St. Seimo darbai. Nepriklausomos Lietuvos istorijai šis "Tėvynės Sargas" daug patarnaus.

Redagavo dr. D. Jasaitis, išleido Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga. Administratorius J. Jakučionis, 503 Euclid Ave., Brooklyn, N. Y. 11208. Kaina \$3.

Tuo tarpu, tie karininkai, kurie rėmė prezidentą Ovando Candia, nutarė paskirti prezidentu kitą karininką — gen. Jose Torres, kurį remia kairieji kariuomenės sluoksniai. Įtakinga studentų ir darbo unių organizacija irgi paskelbė remiančios gen. Torres. Staiga iš triumvirato pasitraukė aviacijos vadas gen. Sattori ir paskelbė savo lojalumą gen. Torres. Jis pasiuntė savo lėktuvus apšaudyti karinės chuntos štabo LaPazo Miraflores kareivines. Nežinia ar tas apšaudymas ką sužeidė ar ne.

Bolivijos darbininkų unių centras paskelbė generalinį streiką. Kariuomenė uždraudė žmonėms pasirodyti gatvėse nakties metu.

Neskaitant karinių asmenybių Bolivijoje ši kartą išsirikavo viena prieš kitą dvi jėgos: dešinieji konservatoriai, su gen. Miranda priekyje, o prieš juos stovi kairieji su gen. Torres priekyje. Jis buvo ištremtas demokratinės prezidento Estenssaro vyriausybės metu. Kada kariuomenė paėmė valdžią 1964 metais, gen. Torres buvo Bolivijos ambasadorius Urugvajuje. Torres yra 50 metų amžiaus ir yra laikomas ambicingu oportunistu.

Bolivijos vargai prasidėjo, kai helikopterio nelaimėje žuvo prezidentas Barrientos. Jo vietą užėmė civilis viceprezidentas Salinas. Jis pavaldė tik šešis mėnesius ir karininkai jį nuvertė, pastatydami gen. Ovando Candia. Dabar ir jam teko pasitraukti.

Steubenville - oro teršimo čempionas

WASHINGTONAS. — Oro teršimas Amerikos miestuose kelia vis didesnį vyriausybės rūpestį. Vieni miestai, turį daugiau pramonės, turi nešvaresni orą už kitus. Čikagos apylinkėje yra gerai žinomas Gary, Ind., miestas, kuris visada yra padengtas dūmiais.

Pasirodo, kad Gary, palyginti, yra švarus miestas. Daugiausia užterštą orą turi, kaip praneša Valstybinė Oro Teršimo Kontrolės įstaiga, Steubenville, Ohio, liejyklų miestas su 34,000 gyventojų. Šiame mieste ir apylinkėje per metus ant vienos kvadratinės mylios nukrenta 50 tonų suodžių dulkių ir kitų nešvarumų.

Praėjusią vasarą didelis lietaus debesis atnešė į Steubenville didelius kiekius suodžių ir keli šimtai namų buvo nudažyti juodai.

NEW DELHI. — Keralos provincijoje vyriausybė sudarė Masnavos linijos komunistai.

Pensijų planas savarankiško verslo asmenims

Amerikos pramonės ir prekybos korporacijų dauguma greta Federalinio senatės draudimo (Social Security) dar turi tarnautojų ir darbininkų pensijų planus arba dalyvavimo pelne planus (Profit Sharing Plan). Tarnautojas ar darbininkas, išdirbęs kompanijoje nustatytą metų skaičių ir pasiekęs 65 metų amžiaus, pasitraukdamas į pensiją, be Social Security mokėjimų, dar gauna kompanijos pensiją. Piniagai, skiriami į pensijų fondą, nurašomi nuo pelno kaip korporacijos išlaidos ir yra neapmokestinami.

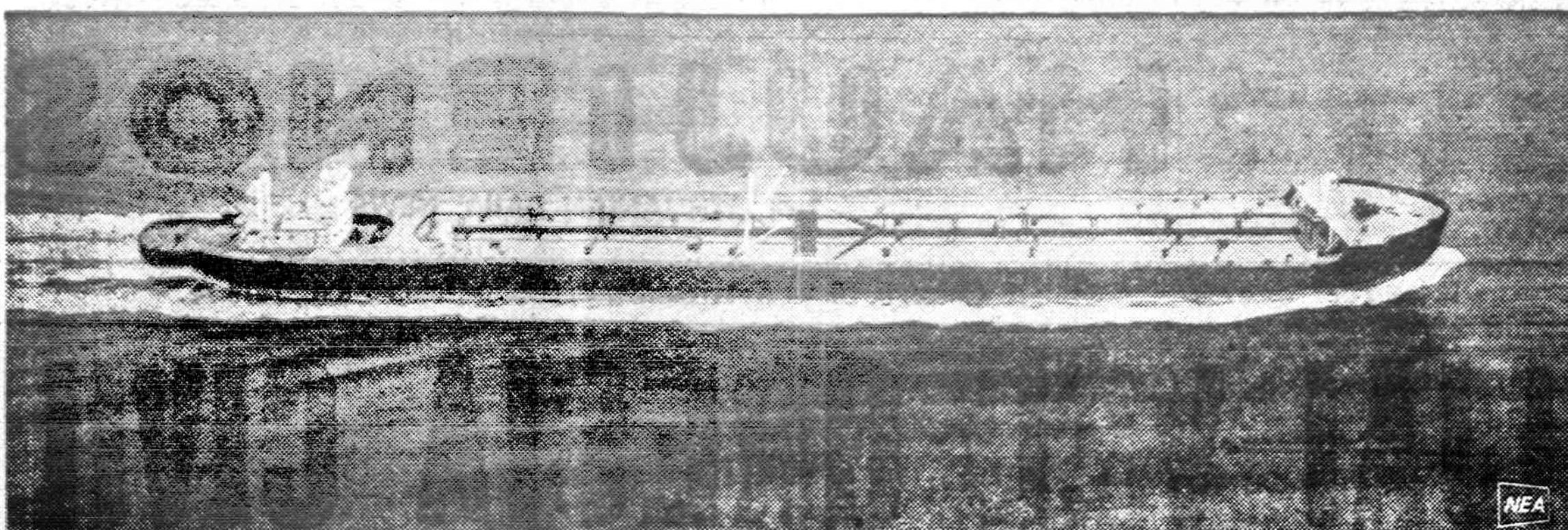
Ilgą laiką šios rūšies pensijų planais negalėjo naudotis savarankiško verslo asmenys (Self - employed). Tik 1962 metais kongresas priėmė taip vadinamą Keogh aktą arba Self - Employed Individuals Tax Retirement Act (papildytas 1969 m.), kuris leido ir savarankiško verslo asmenims kas met skirti į Pensijų Fondą \$2,500.00 arba 10% metinio uždarbio, atskaitant tą sumą nuo apmokestinamųjų pajamų. Į Pensijų Fondą atskaityti pinigai turi būti laikomi banke specialioje sąskaitoje — Pension Trust Account arba Pension Custodian Account ir išmokėti savininkui, kai jis pasiekia 59½ metų amžiaus. Piniagai gali būti taip pat išmokėti ir anksčiau: mirties ar nedarbingumo atveju. Ant Pensijos globos sąskaitoje padėtų pinigų priaugantieji procentai taip pat neapmokestinami, kol jie bus išmokėti pensininkui. Keogh aktu numatytus Pen-

sijų planus gali turėti visi tie savarankiško verslo asmenys, kurie moka Self - Employment Tax. Į šią asmenų grupę įeina visi profesionalai, k. l., gydytojai, advokatai, inžinieriai — architektai, nuosavybių pardavėjai (real estate brokers) draudimo agentai, savarankiški prekybininkai ir amatininkai ir t. t. Vien Illinois valstybėje yra keli šimtai tūkstančių mokesčių Self - Employment Tax ir kurie yra kvalifikuoti turėti Pensijų planą pagal Keogh aktą. Čia reikia pažymėti, kad Keogh Pensijų plane gali dalyvauti taip pat ir Savarankiško verslo asmenų tarnautojai ir darbininkai.

Savarankiško verslo asmenys ir jų tarnautojai pastaruoju metu pradėjo plačiau naudotis Keogh aktu numatytomis mokesčinėmis privilegijomis, įsteigdami Pensijų planus. Kai 100% neapmokestinami įnašai į Pensijų Fondą padėti į banką per 25 metus, sakysime iš 5%, ir jei kasmet bus įmokama įstatymo leistą suma \$2,500.00 užaus ligi \$126,957.27, iš kurių \$62,500. — sudaro patys įnašai, o \$64,457.27 — procentai.

Mes, lietuviai, turime taip pat nemažą savarankiško verslo asmenų ir visiems jiems būtiną palatiną pasinaudoti Keogh aktu, atskaitant dalį savo pajamų ir padedant ir neapmokestinamą Pensijų globos sąskaitos banką.

Adolfas Baliūnas,
Metropolitan Bank & Trust Co.
Vice - Prezidentas

Amerikoje statomas didžiausias pasaulio vilkikas - tanklaivis. Vilikikas yra baidoko gale padarytame įlinkime. Jo motorai bus labai stiprūs, jis galės lengvai stumti visą 532 pėdų tanklaivį.

Chicago Teatro Temomis

Šią vasarą teko aprašyti du Arrabalio, vieno iš garsiausių šių laikų dramaturgo vaidinimus Naujienose. Tuos aprašymus, išvertę prancūzų kalbon, nusiunčiau autoriui į Paryžių. Jis labai šiltai atsakė, dėkodamas už jo gražų įvertinimą Naujienose ir pradžioje duoti pasikalbėjimą į Naujienas, kai sugrįš iš Tuniso, kur dabar suka filmą.

Beje, vienas iš tų vaidinimų, pavadintas "Labirintu", buvo pastatytas Arnoldo Giedraitio teatro trupės Chicagoje anglų kalba. Chicago Tribune pastatymą įvertino teigiamai. Gi Chicagoland Magazine rugsėjo numeryje rašoma: "Chicago Repertuaro Kompanijos išpildymas Fernando Arrabalio "Labirinto" yra tour de force Daliai Mackuvienei, kuri valdina Mikėlą, mergaitę apstėgą užburiančios beprotystės, taip pakiliai ir su tokiu nupoliruotu savo rolės apvaldymu, kad

trys vyrai kartu su ja scenoje pasirodo lyg imty viešas vaidybos pamokas".

Beje, Arnoldas Giedraitis savo Playhouse Theater, 315 W. North, Chicago Old Town, yra subūręs daug talento ir pasišventimo Melpomenos menui. Ne be pagrindo Chicago universiteto laikraštis Chicago Maroon išsireiškė, jog Chicago teatras vėl turi savo ateitį Giedraitio dėka.

Pranešama, jog šį mėnesį Giedraitis stato naują vaidinimą Jean Genet "Tarnaites". Tai garsus modernaus prancūzų teatro veiklas, vaizduojas žmogaus žiaurumą ir suprimityvėjimą. Reikia tikėtis, kad Chicago lietuviai ir ši pastatymą atkreips dėmesį ir gausiai atsilankys. Smulkesnės informacijos bus paskelbtos visuose Chicago amerikiečių laikraščiuose.

Saulius Simoliūnas

linkuma, kurioje išleidžiame savo pinigus.

Koncertas

Vietos LB apylinkė ruošia rudens koncertą, kuris įvyks lapkričio mėn. 15 d. danų salėje, Kenoshoje. Dainuos solistė Aukštuolienė. Numatoma ir daugiau programos išpildytojų.

Minėjimai

DLK Kestučio šaulių kuopa buvo įsteigta prieš 15 metų. Veiklos sukakties paminėjimas bus sujungtas su Lietuvos Ginkluotųjų Pajėgų metiniu minėjimu ir įvyks lapkričio mėn. 29 d. šv. Kazimiero parapijos svetainėje, Racine.

P. Petrušaitis

LIETUVOJE VĖŽIAI NYKSTA

"Tiesa" rašo, kad vėžiai Lietuvos ežeruose ir upėse beveik išnyko.

Kadaise Lietuvos vandenyse buvo daug vėžių. Tačiau 19 a. viduryje Lombardijoje prasidėjo vėžių maro liga, kuri pasiekė ir Lietuvos vandenį. Pirmoji vėžių maro liga prasidėjo 1899—1902 m. Po to vėžių padaugėjo, bet 1920 ir 1940—1946 m. maro liga sunaikino gausius vėžių likučius.

Trakų rajono viename vėžingiausių Spindžiaus ežere buvo priskaitoma apie 300 tūkstan-

čių vėžių, bet 1967 m. jų beveik nebeliko.

Buvo bandyta įleisti vėžius

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvius galėtų žiemą pasiskaityti nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo žmogaus gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimeina ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviešulių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kainą 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mūsų padėtytą patikėjimą. Mes norime būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5%

Passbook Savings
All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai aitvarai ir laumės
Skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. Antanas Baranauskas, ANYKŠČIŲ ŠILĖLIS. Didelio formato, spausdinta stambiomis raidėmis, dail. P. Lapės gausiai iliustruota. Puikus leidinys, kietais viršeliais, spalvotu aplanku, kainuoja 5 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KIŠKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrys, MURKLYS, 24 apyskaitės vaikams. Dail. V. Simankevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Zemeje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kainą 5 dol.
5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.
6. Tyruolis, TEN, KUR NEMUNAS BANGUOJA. Skaitymai, gramatika, tėvynės pažinimas, dainos. Gausiai iliustruota, kietais viršeliais, 217 psl. Labai tinkama vaikams, kur nėra lituanistinių mokyklų. \$3.00.
7. Juozas Švaistas, ŽAUNUS PENKETUKAS, apyskaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Vaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Eilėnų padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Nedaug kas žino, kad didysis Aukštaitių krašto ganytojas vysk. A. Baranauskas parašė Anykščių Šilėlį, įrodė nutautėjusią šviesuomenę lietuvių kalbos lankstumo poezijoje. Pamatykime ir šandieną, kad tai jam pavyko. Apsidžiaugę ar šiuo laiką mūsų jaunėji nepervartina TV ekrane nusifilmuotus svetimos kalbos, savosios nenaudai. Visi čia paminti poetai ir rašytojai savo kūriniais toli pralenkia pigių įsireikšimų kasdieninius artistus, sukurdami žodžių žaisme sąmoningus ir labai prasmingus vaizdus bei nuotaikas sielos gėmėse, liekančius visą amžių.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Sveika, "Lituanica"!

Čikagos Lietuvių Futbolo klubas "Lituanica" švenčia 20 metų sukaktį ir ta proga išleido gražų savo veiklos apžvalginių leidinių, 56 puslapių su 39 fotografijomis. Leidinį redagavo Edvardas Sulaitis. Nuotraukos: R. Burneikio, Z. Degučio ir E. Šulciaio. Spausdino Vlado Vijeikio spaustuve, tiražas 700 egz.

Leidinyje pavadintas "20 metų su kamuoliu". "Lituanica" vadovybė džiaugiasi, kad nežinint įvairių sunkumų, per 20 metų pavyko išlaikyti lietuviško jaunimo dalį savųjų būryje.

Iš leidinio galima susidaryti gani pilną vaizdą apie klubo atsiradimą, jo vadovus ir žaidėjus. Dabartinis klubo pirmininkas dr. E. Ringus reiškia viltį, kad futbolininkų eilės didės (šiuo metu jaunuolių eilės turi apie 100 narių) ir savo kultūringu bei drausmingu elgesiu garsina lietuvių vardą Čikagoje ir už jos ribų.

Be klubo narių, žaidėjų ir vadovų, leidinyje suminiami ir svarbūs klubo nariai rėmėjai — aukotojai, veiklos stiprintojai, o pabaigoje ir šio leidinio mecenatai.

Leidinyje gražiai išleistas, geras popierius, aiškus šriftas, kainą — nepažymėta.

Čikagos Lietuvių Futbolo klubui "Lituanica", klubo vadams, nariams, rėmėjams dvidešimtmečio proga linkime ištvėrmės, amžinos jaunystės ir ilgiausių metų. Sportas, jaunimo bendravimas per jį, yra svarbus veiksnys tautinės dvasios išlaikyme. "Lituanica" toje srityje atlieka didelį darbą ir jai pagarba už tai.

A. Pužauskas

ŽUVIES AMŽIUS

Dėl žuvų, tai sakoma, kad net ir silkės gyvena iki 20 metų, plekšnės 60—70 metų, lydziai, karpiai, lašišos, šamai gyvena iki 100 metų ir net daugiau.

Minkštakūniai moliuskai, kaip Tridacna, taip pat gyvena iki 100 metų.

KENOSHA-RACINE, WIS.

Lietuvių diena

Rugsėjo mėn. 20 d. 1970 m. Wisconsinio Lietuvių Dienos rengėjai baigė savo veiklą, peržvelgdami atliktus darbus ir paskirstydami gautą pelną.

WLD praėjo sėkmingai, nors oras pasitaikė lietingas. Teko Pavergti Tautų savaitės minėjimą perkelti iš parko į salę. Lan-kytojų ir svečių užteko. Ypač gausiai dalyvavo veteranai; nes per minėjimą kalbėjo jų vyriausias vadovas Raymond A. Gallagher.

Ruošimo ir darbo organizacija dirbo sklandžiai. Nepasimetė ir kai lietus nutraukė atvirame ore paruoštą ir jau pradėtą minėjimą. Pavyzdinčiai tvarkėsi vadovaujamos Teodoros Vilpienės Racine, Lietuvių Moterų klubo narės, kurios vaišino svečius ir dalyvius.

Rengėjai dalį pelno paskyrė: 100 dol. — vietos lituanistinė mokykla, 30 dol. — tautinių šokių grupei "Bijūnas", po 20 dol. — "Draugui", Naujienoms", "Margučiai" ir šv. Kazimiero parapijos chorui, po 10 dol. — "Dirvai", "Laisvajai Lietuvai" ir "Sandarai".

Nutarta vėl ruošti WLD su PT minėjimu 1971 m. liepos mėn. 18 d. šv. Teresės parapijos parke. Tam tikslui sudarytas rengimo komiteto branduolys: J. Milišauskas — pirm., Vikt. Sudikis — sek. ir M. Tamulėnas — išd. Kitas komiteto narius paskirs Kenosha-Racine LB apyl., Kenosha ir Racine ALT skyriai ir DLK Kestučio šaulių kp.

WLD būtų galima ruošti bet kada. Tačiau ji derinama su JAV prezidento paskelbiamą PT savaitę, nes ta proga galima suruošti tam skirtą minėjimą, kuris pačia WLD sustiprina propagandiniai ir finansiniai. Ar neturėtų ir kitos lietuvių kolonijos panašiai pabandyti? Atliekama didelė propaganda amerikiečių tarpe, parodomasis lietuvių sugebėjimas organizuotis. Gi, jei reikalingas sumaniai tvarkomas, taip pat duoda gražių pajamų, kurias suteikia ta ap-

Standard Federal Savings

"We'll Interest You More..."

ONCE YOU HAVE DECIDED ON YOUR GOAL
DECIDE ON STANDARD FEDERAL

We will help you save by offering you the most important advantages of any savings program, safety and high earnings. We give the highest interest rates permitted by Federal law and no other savings institution can match them. We also protect the safety of your money by insuring it with the Federal Deposit Insurance Corporation. We request promptly since our funding is 100% and we are not subject to the same risks during the great depression. When you need your money, Standard Federal will have them available to you plus accrued interest, and you can depend on it.

Helping savers have more savings is our chief goal. If you plan to become one of the nation's largest savers, we will be glad to help you.

5% TO 6%

PER ANNUM
DEPENDENT ON TYPE,
AMOUNT AND TERM
INTEREST
PAID QUARTERLY

STANDARD FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Illinois 60632 • 847-1140
ASSETS OVER \$145,000,000. RESERVES OVER \$12,900,000.
OFFICE HOURS:
Monday & Thursday, 9 a.m. to 8 p.m. • Tuesday & Friday, 9 a.m. to 4 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

PASTABOS IŠ TOI

Pasikalbėjimas su JAV Lietuvių Vakarų Apygardos naujai išrinkto B-nės Tarybą inž. Antanu A.

Inž. A. Mažeika anksčiau (1949-60 m.) gyveno ir labai aktyviai dalyvavo lietuviškame gyvenime Čikagoje, nuo 1960 m. gyvena Los Angeles, Calif. Jam į Los Angeles persikėlus neilgai tetruko, kol jis kaip žinomas tautininkų veikėjas atsistojo Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Los Angeles skyriaus priekyje — pirmininko pareigose. Būdamas griežtų savo politinių įsitikinimų, jis nepaneigė ir priešingų pažiūrų, tuo parodydamas tolerancijos supratimą tikrąja prasme. Tu jo gerų politinių "ydy" dėka — jam užteko vos poros metų atšaldyti iki tol labai įkaitusias Los Angeles lietuvių kolonijos nuotaikas sroviniuose susibūrimuose, ar tai lietuvių Tautinių Namų ir Bendruomenės Centro reikalus, ar bendrai visą koloniją apimančią lietuvišką veiklą. Spėju, kad kaip tik ta aplinkybė — jo politinė tolerancija — inž. A. Mažeiką dabar iš tolimų Amerikos Vakarų (vadinkite kaip norite: Hollywood ar Golden

West), ka (bet visų) balsų dėi nau Bendruomenės čiausiai l me, jei ji parodytą tį ir tolersitarnaus organizacijai lietuviško jo veido" giant li

— Kodėl — Kodėl šiuose JAV Lietuvių Amerikos Bendruomenės Tarybos rinkimuose dalyvavo net virš dviejų tūkstančių balsuotojų mažiau negu 1967 m. rinkimuose? — Atsakymas — 1967 m. rinkimuose dalyvavo 9,124, šiais metais — 6,781. (Vl. B.)? — Viena iš pagrindinių priežasčių, kad šiuose JAV Lietuvių B-nės rinkimuose dalyvavo mažesnis skaičius balsuotojų, yra ta, kad rinkimai neįvyko numatytu laiku ir rinkimų datos buvo net kelis kartus keičiamos. Tuo pačiu rinkimų metu — tas balsuotojų skaičius išblaskė. Tuo pačiu rinkimų metu — tas balsuotojų skaičius išblaskė. Tuo pačiu rinkimų metu — tas balsuotojų skaičius išblaskė.

Inž. Antanas Mažeika

— Kaip Tamsta vertini Bendruomenės pastangas skverbtis į Amerikos Lietuvių Tarybos veiklos ribas, sakysime, aukų rinkimą vasario 16-tosios proga?

— Bendruomenės įstatuose yra pažymėta, kad Lietuvių B-nė pripažįsta ir toleruoja visas čia, išsivijoje, veikiančias organizacijas. Jau daug metų, kai Amerikos Lietuvių Taryba vasario 16-tos dienos proga renka aukas ir jas panaudoja Lietuvos laisvinimo reikalams. Mano nuomone, į tą vienintelį Amerikos Lietuvių Tarybos pajamų šaltinį niekas kitas ir neturėtų reikšti jokių pretenzijų. Lietuvių B-nė savo išdą turėtų papildyti pagyvinant nario mokesčio rinkimo akciją. Apylinkių valdybos turėtų intensyviau ir sąžiningiau tas pareigas atlikti. Ateityje šitas klausimas turėtų būti labai rimtai apsvaistytas ir energingiau vykdomas. Be to, B-nės apylinkės bei apygardos per rengiamas šventes, koncertus bei kitus rengimus gali lengvai papildyti savo išdą ir tuo efektingiau padėti visai B-nės veiklai.

— Bendruomenės pagrindinė užduotis, ją steigiant, buvo kultūrinė — lietuviškos išlaikymas. Kaip Tamsta vertini kai kieno žygįs dabar B-nę pavertus politinės veiklos organu?

— Tiesioginiai — Bendruomenė nėra politinė organizacija, nes ji buvo įkurta ne politiniais pagrindais, tačiau bendruomeninė idėja yra labai svarbus faktorius ir mūsų politinės veiklos plotmėje. Lietuvių Bendruomenė yra palikta plati mūsų kultūrinės veiklos dirva. Ši veikla yra labai reikšminga, nes dažnai mūsų kultūrinėje veiklos veidrodyje atsispindi ir mūsų laisvinimo politinė idėja. Tuo mes turime tik didžiulį, nes tai juk yra natūralus, beveik iš kiekvienos kultūrinės veiklos išplaukias politinis manevras.

— Šis klausimas, be abejo, iškils naujos Tarybos sesijoje. Kurioje pusėje Tamsta stovėsi?

— Laikau si nuomonės, kad visi mūsų politiniai veiksniai atlieka labai reikšmingą darbą Lietuvos laisvinimo kovoje. Todėl mes neturėtume net abejoti — kam priklauso mūsų politinė laisvinimo kova. Turime tik didžiulį ir džiaugtis, kad esame pajėgūs dar išlaikyti kelias laisvinimo institucijas, nes pagal lietuvišką patarlę: "...kai du stos — visados daugiau padarys...", turėtume ją ir vadovautis. Juk mūsų visų dar laukia dideli ir neužbaigti darbai, tiek politinėje, tiek kultūrinėje dirvoje ir sutelktinėmis jėgomis privalome joki būdu nepalūžti bet ištverti šioje taip svarbioje pavergtos Tėvynės mums pavestose misijoje.

— Baigiant pasikalbėjimą inž. A. Mažeika pridūrė tokią savo pastabą: "...esu dėkingas Tamstai, p. Bakūnai, kad sudarė proga šiais Lietuvių Bendruomenės veiklos klausimais pasisakyti. Artėjant Lietuvių B-nės VI-tosios Tarybos sesijai yra naudinga pasidalinti mintimis, kad galėtume tinkamai tai sesijai pasirengti".

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIESE", — TURI GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE

Kur turėtų gyventi lietuviai?

LAISVOJO TRIBUNA

Reikalas toks: Lietuvos Tyrimo Institutas, reikalingai nesusipazinęs su lietuvių tautos teritoriniais klausimais, pasiūlė klaidingose sienose Lietuvos žemes, jas net pavadindamas etnografinėmis žemėmis. Tą jų neabejotinai klaidingą nuomonę remia jiems pritariantieji, o LB švietimo Taryba, gavusi aprobatą, tą žemėlapią nori išspausdinti ir paskleisti visose mokyklose bei visuomenėje.

Aš, kaip lietuvių tautos narys, prieš tas jų pastangas išleisti klaidingą Lietuvos žemėlapią, griežtai protestuoju! Tuos nutarimus jie turėtų sulaukyti ir pasikviesti naujų asmenų parengti teisingą Lietuvos žemėlapią. Mes ir taip turime per daug klaidingų Lietuvos žemėlapių.

Mes turime pakankamai priešių ir mūsų tautai blogo linkinčių svetimųjų. Nekenkime savo tautai net garbingų organizacijų, garbingų pavardžių priedanga.

Jei tas ar panašūs Lietuvos žemėlapių būtų atspausdinti, pasilieku teisę pasisakyti plačiau ir gal griežčiau ne tik dėl žemėlapių, bet ir jį parengusių, parėmusių, išleidusių asmenų.

Algirdas Gustaitis

KENOSHA, WIS.

Lietuvių Fondo šeima auga

Jei kas mane paklaustų, kada laimingiausia buvai krutėdamas tautinėje apraiškoje, nesvyruodamas atsakyčiau, tada kai mano pažįstami tautiečiai-kaimynai, neprašomi atvyko pas mane, arba į savo namus pasikvietė Lietuvių Fondui kloti šimtinės, padėdami šampanui ar kitomis vaišėmis, ir tokiu buvo nemazai. Jų tarpe buvo ir A. O. Šukiai, kurie prieš kurį laiką atvykę į mano namus su šimtinėmis įamžino savo gerą prieš metus mirusią motiną.

Rugsėjo mėn. 27 d. buvau jų pakviestas į savo šeimos šventę — anūkės Kristinos, sūnaus dukrelės gimtadienį. Malonu buvo svečiuotis nuosirdžiai ir gražiai vaišintis su artimųjų gimininių bei pažįstamų gausių svečių būriu, pabūti A. O. Šukių gimininių

tarpe ir stebėti laimingus tėvus, kurių dukra ir sūnus yra sukūrę gražias, laimingas tautines šeimas, o svarbiausia, kad A. O. Šukiams parūpino nemažai anūkų, dėl kurių jie labai džiaugiasi.

Ta pačia proga A. O. Šukiai L. Fondui paklojo dvi šimtinės įamžindami L. Fonde save ir sūnų Aleksą su žmona Liolyta. Jie gyvena Milvaukeje. Tuo pačiu noriu pastebėti, kad A. O. Šukiai savo darbštumu bei tvarkingumu gyvenimu pajėgė gražiai išauginti savo vaikus ir patys įsikurti ant tvirtų kojų.

Taip pat malonu pristatyti naujus narius L. F. šeimai: P. Kaminskaitę, E. Lebeskienę, kurios besisielodamos tautine apraiška, įstojo į Lietuvos Fondą su pirmisiais šimtukais. Garbė lietuvių tautai ir jums.

L. F. piniginis vajuš baigiamas lapkričio mėn. 15 d. į talką įsijungė St. Grigaliūnienė, Br. Jaraš, J. Virbickas. Prašome ir kitus narius į talką!

Nes vykdant pagrindinius tautinius uždavinius mes visi sąmoningieji turime būti solidariai ir drausmingi, o dirbantieji turi nepalūžti, bet atkakliai siekti tikslo. Nelaukime, kol mums atliks atliekamų dolerių, nes būsimame jau amžinai užmigs. Stokime į L. F. šeimos narius iš tu-

rimų pragyvenimui sutaupę, kaip pasielgė esamieji L. F. nariai. B. J. L. F. įgallotinis

MILJONIERIAUS SONELIS

Miljonieriaus sūnelis užsuko į naktinį klubą. Pavalgęs ir pagėręs jis paklausė padavėją:

— Sakyk, kiek daugiausia arbatpinigių tu esi gavęs?

— 100 dolerių. Jis ištraukė 20 dolerių ir padavė.

— Jeigu kitą kartą kas nors klaus, kas tau daugiausia davė, tai sakyk, kad aš.

— Gerai, — atsakė padavėjas. — O dabar pasakyk, kas gi tau tuos 100 dolerių toks davė?

— Tamsta, pone.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIESE"

AŠTUONIOS UŽ AŠTUONIS

Naujienos yra išleidusios arba laiko savo knygyne brošiūras ir knygas įvairiais klausimais, reikalingais ar naudingam pasiskaitymui. Čia yra išvardinti leidiniai, kainuoją po 1 dolerį:

Čikagietė, IŠPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTTOJ LIETUVOJ. Knyga yra ypatingai naudinga tiems, kurie baigia pamiršti komunistines klaidas ir melus. 95 psl.

L. Dambriūnas, LIETUVIŠKAS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE. Būtinai kiekvienai jaunai šeimai, neatskiriama krašto dalis jaunavedžiams. Tik 35 psl., bet juose daug pasakytų.

Dr. A. J. Gussen, ATOSTOGOS VAKARINĖSE VALSTIJOSE. Idomūs turistų aprašymai su iliustracijomis, 76 psl.

Edmundas Jasiūnas, CIVILINĖ AVIACIJA JAV. Naudingos ir idomos žinios apie tą šių dienų būtinybę. 32 psl.

Ksaveras Kaunas, ELEGISKI STEPONO KOLUPAILOS NIEKINTOJAI. Polemika, 52 psl.

Dr. agr. A. Šeštokas, SODŲ PIEVELĖS. Pritaikyta miestų gyventojams. 40 psl.

J. Vaičiūnienė, NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MOKYTOJO DARBO APLINKYBĖS. Naudingi pasiskaitymai visiems. 69 psl.

Vincas Žemaitis, SUDUVOUS PRAEITIS. Trumpa archeologinė ir politinė istorinė Suvalkijos apybraiža. 140 psl.

Šios knygos yra gera šeimos knygynėlio pradžia. Jas ir kitus leidinius galima gauti Naujienose, atsilankius asmeniškai arba prisuntus piniginių orderių.

NAUJIESE,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATE
2 YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 OR MORE 6 MONTH MATURITY
5 1/4% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK PASSBOOK ACCOUNTS \$100

DIVIDENDS COMPOUND INTEREST.

Chicago Savings Assn.

John Pakel, Sr.

6245 So. WESTERN AVE. TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 13:30

Jau išėjo seniai laukiamas Vaa

TAUTINIŲ ŠOKAKAIS

100 didelio formato psl., Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikės žemplėniui.

Ansambliai, chorai, šios 10 ar daugiau egzempliorių, nematomo išlaidų.

Knygą galima gauti pasiunčiant čekį ar Money orderį to

NAUJIESE
1739 S. Halsted 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMSTaupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose klemas automobiliams parstatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lietuviai įkinkyti kompartijos kovon

Niekam ne paslaptis, kad rusų komunistų partijoje visą laiką eina kova dėl vadovybės ir politinės krypties vidaus ir užsienio klausimais. Ankščiau tos kovos būdavo nepaprastai žiaurios. Stalinas ne vieną kartą yra iššūdes ne tik politinio biuro, bet ir centro komiteto narius, drįsusius suabejoti jo vadovybe arba pasipriešinti jo veda-mai politikai. Dar ir Stalinui mirus, Berija buvo nužudytas pačiame Kremliuje, kitų politbiuro narių akivaizdoje, kai partijos centre kilo kova dėl vadovybės ir užsienio politikos.

Paskutiniu metu komunistai vieni kitų jau nežudo, bet kova jų tarpe eina visą smarkumu. Rusų komunistų partijos suvažiavimas turėjo įvykti praėjusį pavasarį, bet jis buvo atidėtas ateinančių metų kovo mėnesiui. Dėl atidėjimo vyko smarkios kovos tarp "senių" ir "jaunesniųjų", tarp Brežnevo vyresniųjų ir Šešepino vadovaujamų jaunesniųjų komunistų grupės. Atrodo, kad laimėjo Brežnevas, bet Šešepinui tuo tarpu galva dar nenukirsta. Mes galėtume apie rusų komunistų nesutikimus nieko nerašyti, jeigu Lietuvos komunistai nebūtų įvėlti į šias rusų kovas ir žudynes.

Praėjusį rugsėjo mėnesį Vilniuje buvo suauktas "tatybinės" Lietuvos Rašytojų Sąjungos valdybos posėdis, kuriame gana plačiai buvo svarstomas Rusijoje ruošiamas komunistų partijos suvažiavimas. Rugsėjo 26 dienos "Literatūros ir meno" numeryje yra atspausdintas pusantro puslapio nepasirašytas straipsnis, pavadintas "Arčiau šios dienos uždaviniai". Straipsnį apie rašytojų vadovybės posėdį greičiausiai rašė pats redaktorius arba jis redaktoriui politruko buvo pakišta. Straipsnyje atsispindi dabartinė kompartijos politinė linija ir išdėstyti lietuvių rašytojų uždaviniai.

Straipsnio pradžioje užakcentuojama nepaprastai didelė ateinančių metų ruošiamos rusų komunistų partijos suvažiavimo svarba. Ji yra tokia didelė, kad dabar visa eilė Rusijos, Lietuvos, Latvijos, Gudijos ir kitų rusų okupuotų kraštų darbininkų pasizadėjo ne tik daugiau prekių pagaminti, bet ir geresnes prekes gaminti. Lietuvoje kolchozai pasizadėjo lenktyniauti ir su kitų valstybių kolchozais, kad tikrai galėtų tam suvažiavimui duoti daugiau javų ir kitokių žemės ūkio produktų. Rašytojų vadovybė ryžosi įkinkyti lietuvių rašytojus į varovų darbą. Rašytojai turės ruošti tokius straipsnius, kurie ragins lietuvių darbininkus dar sparčiau dirbti. Į šį darbą bus

J. JAKSTAS

ST. SEIMAS ISTORINIO ĮVYKIO PRASME

(Tęsinys)

Rašinių apie St. S. apžvalgą

Apibūdinę St. S. istorinio įvykio prasmę, eisime prie konkretesnio dalyko: apžvelgsime mūsų spaudoje paskelbtus rašinius ir paseksime, kiek juose tiksliai atvaizduotas St. S. istorinio įvykio prasmė.

Pirmiausia apžvelgsime mūsų nesenai mirusio labai judraus ir pagal savo gyvenimo aplinkybes gerai pasiruošusio istoriko Pr. Pauliukonio straipsnį "Lietuvos valstybės pagrindinis tiesiant" (Aidai, 5 n. 1970, gegužės m.). Straipsnis tikrai istoriškas, nes dalykas dėstomas plačiuose laiko rėmuose. Pradedama nuo vasario 16 d. akto ir baigiama Hymanso žinomais reikėjais. Šiuose istoriniuose rėmuose centriniu objektu ištatomas St. S. Trumpai paminima, kaip ruošiasi jo rinkimams, sudarant komisiją, išleidžiant įstatymą ir nustatant rinkimų datą. Kai jau pasinėta kalbėti apie St. S. būtų reikėję kiek pla-

čiau paliesti ir partijas ir mūsų visuomenės pažiūras į jas. Aiškiai spraga prasikiša dėstyje, kai suminiama tik trys: krikščionių demokratų blokas, socialistai liaudininkai su valstiečių sąjunga ir socialdemokratai. Aplenkto dar dvi partijos: tautos pažangos ir santaros. Kad jos nepavedė nė vieno atstovo, nėra pagrindo išbraukti jų šiuo atveju iš istorijos. Jų visišką pralaimėjimas kaip tik ir turėjo būti gera proga paaiškinti mūsų visuomenės politinę orientaciją tuose permaininguose laikuose.

Per trumpą kalbą ir apie partinę propagandą, kai apsiribojama pasakius: "Visu ryškumu iškilio srovinės skirtybės ir ideologinės kovos, vestos nuo "Varpo", "Apžvalgos" ir "Tėvynės Sargo" laikų. Tai labai bendras pasakymas ir atitrauktas nuo tikrovės. Anos skirtybės ir ideologinės kovos vestos per laikraščius ir buvo tik negausiai skaitančiai visuomenei žinomos. O šios priešėminės jau išnešotos ne tik laikraščiniams, bet

įtraukti ne tik Rašytojų Sąjungos, bet ir Rašytojų Klubo nariai. Klubas, kaip žinome, nėra toks formalus ir nėra toks fanatiškas, kaip yra pati rašytojų sąjunga.

Paprasti sovietų imperijos darbininkai iki ateinančių metų turės lenktyniauti, o rašytojai, artistai, menininkai, abejojančieji komunistai turės per tą laikotarpį persiorientuoti. Kas tą persiorientavimą praves? Ji turės praveisti seni ir užkietėję brežnevines linijos komunistai. Štai kaip visas reikalas atrodo rašytojų valdybos paskelbtame pranešime:

"Savaime aišku, kad turi likti ir gerinti savo darbą Literatūros fondo valdyba ir rašytojų klubo taryba. Pastarąją suformuoti, manau, turėtų aktyviau padėti mūsų partinis biuras, juo labiau, kad kaip tik klube, atrodo, turės koncentruotis ir politinis mūsų rašytojų auklėjimas, ir kitas politinis — masinis bei kultūrinis mūsų organizacijos darbas. O kai dėl viso klubo darbo, tai manau, kad jis turi būti daug sistematingesnis, planingesnis, kryptingesnis ir įvairesnis, kaip to visai pamatuotai reikalauja ir mūsų V suvažiavimo dalyviai". ("Literatūra ir menas", 1970 m. rugsėjo 26 d., 2 psl.)

Kaip komunistų partija paskyrė "tarybinės" Lietuvos Rašytojų Sąjungos ir Rašytojų Klubo valdybas, taip tos pačios komunistų partijos nariai šiandien imasi priemonių nustatyti visos komunistų partijos narių "kryptingumą". Iki ateinančių metų kovo mėnesio Brežnevo žmonės sugebės priuruoti reikalingų "gamybos rodiklių", o tuo pačiu metu jie sugebės suvažiavimui nustatyti seniams pageidaujamą partinę liniją. Į šį darbą yra įtraukti visi "tarybinės" Lietuvos rašytojai. Specialiai atsiusti emisarai prižiūrės, kad darbas būtų tinkamai atliktas.

Brežnevas gali būti tikras, kad ateinančiais metais kovo mėnesį Maskvon suvažiavus jo politinei linijai ištiki mi lietuviai komunistai.

dar ir žodinės propagandos priemonėmis į plačią visuomenę.

Tikru intarpu į St. S. istoriją galima laikyti Pauliukonio duodamą vaizdelį pirmos S. suirinkimo dienos. Visai vietoje čia cituojami Seimo nario K. Zuko aprašyti tos dienos įspūdingi pergyvenimai. Duodamos kalbos prezidento A. Smetonos, laikinės S. pirmininkės Bitės-Petkevičaitės ir išrinktojo nuolatinio pirmininko A. Stulginskio pagyvinio tos dienos iškilmingą vaizdą. Tas S. atidarymo aprašymas yra vaizdingas jo prastatymas visuomenei. Tas dienos sudarytas vaizdas paliko gyvas į pergyvenimus iki šių dienų, kaip rodo kad ir atsiliepiamai A. Kelmučio "Naujiene" ir Dr. V. Sruogienės "Nepriklausomoje Lietuvoje".

Iš St. S. darbų, kas būtų antroji dėstomojo įvykio dalis, Pauliukonis primena tik du svarbiuosius: konstitucijos priėmimą ir žemės reformos įstatymą. Žemės reformos įstatymas nors trumpai, bet esmingai paliestas ir duoda skaitytųjų ryškų vaizdą. Pagirtini mielo autoriaus įvertinantieji žodžiai: "Reforma daug prisidėjo prie tautos ekonominio gyvenimo pakėlimo ir prie valstybės vienybės (galima dar pridėti — ir prie tautišku mo) sustiprėjimo". Bet konstitucija menkai paliesta. Kalba ne tiek apie ją, kiek apie partines kovas dėl jos. Kur kas plačiau jis kalba apie giriamausios atsiliepiamos apie ją. Istorijos metodo atžvilgiu tai jau mažai paklaudė.

Aplamai, Pauliukonio straipsnis apie St. S. nors ir nėra visiškas įvykio dėstymas, bet artimas jam.

Paminėjime antrą straipsnį taip pat istoriko, mano kolegos P. Čepėno rašyta. Straipsnio pavadinimas: "Lietuvių St. S." (Keleivis, 1970.V.20, 27.VI.10). Kaip istorikui įprasta, Čepėnas, davęs St. S. aptartį (definiciją), eina (į praeitį). Paminėjęs šliupo lenkiškoje brošiūroje 1887 m. padarytą pareiškimą, kad Lietuva nori būti nepriklausoma ir Griniaus žodžius "Varpe" 1896 m. apie lietuvių pačių valdymą, pereina prie žinomos socialdemokratų deklaracijos jų programoje 1896 m. Čepėno cituojamos deklaracija skamba: "Savistovi demokratiška respublika, susidedanti iš Lietuvos, Lenkijos ir kitų šalių, paremtų ant liuosos federacijos". Šis socialdemokratų programos punktas skelbtas viešai jau Lietuvos laikais ir plačiai apšnekėtas St. Kairio veikale "Lietuva budo" (275—276 p.). Dabar be Čepėno jis dar primintas ir Vilkaičio "Naujiene" 1970.V.11. Šis paskutinisys dėl tos socialdemokra-

ty programos tiesiog rašo: "Jie (socialdemokratai) buvo vienintelė politinė grupė viešai savo programoje pareiškusi Lietuvos nepriklausomybės būtinumą ir paskelbusi kovą dėl jos". Istorikas Čepėnas jau žymiai atsargesnis. Jis rašo: "...socialdemokratai labai anksti ir labai aiškiai pareiškė savo nusistatymą Lietuvos ateities klausimu". Kaip matome, istorikas susilaukė išvesti į viešumą socialdemokratų neva paskelbtą Lietuvos nepriklausomybę. Jis pasielgė visai teisingai.

Iš tikrųjų, toje socialdemokratų programoje kalbama vien apie "liuosos federacijos demokratišką respubliką", į kurią turėsianti įeiti ir Lietuva. Lietuvos socialdemokratai iškišdami savo programoje į pirmą vietą federuotą demokratinę respubliką sekė rusais radikalais, kurie vaizdavo Rusiją būsiant laisvų tautų federacija po caro nuvertimo. Tiesa, jie pripažino dar teigę tautos išsiskirti iš Rusijos federacijos ir sudaryti savaimingas federacijas, štai šią rusų socialistų programą ir nukopijavo mūsų socialistai, priitaikydami ją Lietuvai, kai jos vardą į ją įrašė. Tad nėra organiško ryšio tarp anos socialdemokratų programos ir Lietuvos laisvės bei St. S. Dėl to be reikalo ta programą iškišama, kai apie ją kalbama.

Grįžtant prie Čepėno straipsnio tenka pasakyti jį esant nepakankamai kondensuotą, kiek padriką. Paminėjama S. veikla su Lietuvos politine raida. Neišryškinami kaip reikiant didieji S. darbai, kaip konstitucija, žemės reforma. Jie maišomi su visokiais smulkiais įstatymėliais. Išskirtinė ir, manding, geriausia viso straipsnio vieta su duotomis trumputėmis S. narių charakteristikomis. Jei jos būtų kiek platesnės, jos būtų pakelusios straipsnio vertę. Aplamai, rašius taikytas plačiai visuomenei pasiskaityti ir neturėjo pretenzijų būti moksliniu istorinio įvykio vaizdavimu.

Visą seriją straipsnių apie St. S. davė J. Vilkaičis "Naujiene" kovo, bal, gegužės m. Jo straipsniai netaikytini istorinio įvykio dėstymui. Jie grynai informaciniai. Juose ras skaitytąjas duotas išitas kalbas kai kurių S. narių.

Vilkaičis savo straipsniuose iškelia vėl naują faktą, būtent, St. S. mintis pirmiausia kilo socialdemokratams. Jis kalba: "Kazin kodėl dabar kai kurie istorikai neprisimena dar spaudos draudimo metais pradėjusio Lietuvoje veikti socialdemokratų sąjūdžio, kuris savo programon pagrindu įdėjo kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės su

Isteigiamuoju Seimu Vilniuje". Kai jau keliamas aikštėn koks naujas istorinis dalykas, tai reikalaujama nurodyti ir šaltinis, iš kurio ta naujiena pasemta.

Dėl šio visai naujoviško Vilkaičio tvirtinimo teleista bus priminti mūsų buvusio labai žymaus socialdemokratų partijos vado St. Kairio veikala "Lietuva budo". Jame neteko užtikti mažiausios užuominos apie socialdemokratų keltą St. Seimo mintį. Net ir priede, pavadintame "Programos Lietuviškos Socialdemokratiškos partijos (389 p. ir t.), kur duodama pirmoji programa (1896) ir po to kalbama apie jos pakeitimus vėliau vykusiose konferencijose ir niekur nepaminitas St. S.

Aplamai, Vilkaičio straipsniai labai nekritiškai parašyti. Jie tegali būti laikomi tik medžiaga — kad ir netobula — ateities istorikui. Jie patys neduoda nieko esmingo St. S. istorijai.

Straipsnių serijoje apie St. S. iškilį vietą priklauso dr. V. Mišulio ilgam rašinui "St. S. aukštinį jubiliejų minint" ("Laisvoji Lietuva", 12-16 nr. 1970. VI. 4, 17. VII. 2, 6, 30). Pradžioje duodama vyksni, nors ir labai kondensuota apžvalgelė Lietuvos politinės padėties iki St. S. suaukimo. Po to suminomos S. ruošs datos ir pats S. išrinkimas ir jo suaukimas posėdiui. Šio dėstymo visuma — vyksni žanginė apybraižėlė. Tęsdamas toliau kalbą apie S. pirmiausia užsimena apie tautines sroves pralaimėjimą ir čia pat griebtelėja seiminį laikotarpį, aplamai, pažymėdamas, jog jame šalia tautinių emė reikštis ir "kosmopolitiniai-partiniai" idealai. Taip kalbėjęs apie S., doktoras leidžiasi į tolimesnę praeitį, į "Austros", "Varpo" laikus ir iš jų raides veda prieškariniais laikais atsiradusias sroves. Nors tai nuokrupa nuo temos, bet nesmerkina. Juk čia trumpai papiestas mūsų tautinio atgimimo vaizdelis.

(Bus daugiau)

MYLIOS NEVIENODOS

Mylios ilgis ne visada vienodas. Priklauso nuo to, kurio krašto spaudą skaitysime, nes austrų mylia yra 7,586 metrai, danų — 7,533 m., ispanų — 1,365 m., italų neapolitaniškoji — 2,226 m., romėniškoji — 1,489 m., veneciškoji — 1,739 m., lietuvių — 8,954 m., lenkų — 8,529 m., norvegų — 11,293 m., olandų — 7,407 m., portugalų 2,064 m., prūsų — 7,533 m., rusų 7,467 m., švedų — 10,699 m., vengrų — 8,354 m., egiptietiška — 58 m.

ŠIŲ DIENŲ EUROPOJE PASIDAIRIUS

Rašo DAN KURAITIS

5

AMERIKOS GRAIKŲ KONVENCIJA

Gražiausioje Atėnų dalyje, išpuoštoje Amerikos graikų vėliavomis, Amerikos graikai buvo suaukę savo konvenciją. Su vaziavo labai daug įvairiausių graikų organizacijų dalyvių.

Sekmadienio rytą apie 300 Amerikos graikų maršavo Atėnų gatvėmis. Juos lydėjo didelis dūdų orkestras. Maršuotojų tarpe 75 metų amžiaus vyrų. Amerikoje jie išgyveno po 50 — 60 metų. Jie džiaugėsi, kad turėjo progos bent seimą suaukti Graikijoje.

Tas organizuotas Amerikos graikų noras bent kartą organizuotai parvažiuoti į Atėnus ir ten aptarti įvairius organizacinius reikalus man labai patinka. Lietuviai panašų dalyką galėtų padaryti, jeigu kraštas nebūtų svetimų pavergtas.

Be to, kiekvienam parvažiausiam graikui rūpėjo aplankyti giminį savo kraštą, pasivaikščioti tais pačiais takais ir laukais. Pasimatyti su gyvaisiais, aplankyti mirusių kapus ir vėl laimingai grįžti į Ameriką, kuri jiems davė progos dirbti ir gražiai gyventi.

Lietuviai negali pasidžiaugti tuo, kuo šiandien graikai džiaugiasi. Mes negalime nuvažiuoti ir mūsų sostinę, neturime teisės

jos papuošti lietuviškomis vėliavomis, negalime nuvažiuoti į savo bažnytkaimius ir kaimus, aplankyti tas upes ir ežerus, kuriose jaunystėje plaukiojome. Tie keliai, kuriais jaunystėje vaikščiojome, žolėmis apaugę; bažnytkaimių aikštės krumėms apaugusios, o mūsų mylimieji laukiai ne mūsų, bet kiekvieną rytą žiūri, ar neateis koks ryšulys, ar laiškas. Tai vienintelė viltis ir paguoda, kurią jie dar turi likusiame gyvenime.

Lietuvoje likusieji mūsų broliai ir seserys, paklupdyti, turi eiti erskėčių keliu. Jie turi rūpintis, kad bent likti gimtiniame krašte. Juk okupantas gali juos išsiųsti į šiaurės Sibirą, kaip daugelį ten jau išsiuntė.

AMERIKOS LAIVYNAS PRILAIKO RUSUS

Rašant šias eilutes, Atėnų prielaukoje buvo ne vienas Amerikos lėktuvnešis "Saratoga", bet ten stovėjo dar keturi galingi kreiseriai. Kiekviename plevėsavo JAV vėliavos. Tie karo laivai drąsino graikus ir kitus Viduržemio jūros pakraščių gyventojus. Amerikos karo laivai taiką mylintiems žmonėms pasakojo, kad rusas, nežiūrint į baisų jo žiaurumą, vis dėlto jis nebedrįs kelti savo tankų. Į bet kurią laisvą valstybę.

Manau, kad laisvo pasaulio opinija pavieks ir rusus. Šiandien kiekvienam jau aišku, kad žmonės turi pradėti patys valdytis. Žmogus yra sutvertas ne vien darbui. Jis moka ir galvoti. Jis galvoja ne tik

taip, kaip jam partijos vadovybė įsako, bet jis turi ir savo mintį. Jau ne vienas rusas pradeda reikalauti teisės savarankiškai galvoti ir tas mintis kitiems dėstyti.

Jau girdejomė, kad Rusijoje balsą už laisvę pakėlė keli rašytojai ir poetai. Skaitėme net angliskai išverstus jų rašinius. Matome, kad rusai reikalauja tos pačios laisvės, kurią turi laisvojo pasaulio gyventojai. Ten balsą prieš komunistų diktatūrą pakėlė ir gen. Peter Grigorenko. Jis reikalavo laisvės ir šiaurę išvežtiems totoriams. Jis reikalavo, kad kiekvienam piliečiui būtų garantuota net sovietinėje konstitucijoje įrašyta sąžinės ir žodžio laisvė.

Amerikos karo laivai drąsina laisvojo pasaulio žmones ginti savo teises, o pačioje Rusijoje drąsina žmones reikalauti tokių pačių teisių, kokias mes visi turime Amerikoje. Kai rusai turės tokias pačias teises, kokias turi amerikiečiai, tai tada rusai paleis ir pavergtas tautas. Ne tik patys rusai, bet kiekviena rusų pavirgta tauta turi teisę savarankiškai tvarkyti savo reikalus.

PASIKALBĖJIMAS SU AMERIKOS JŪREIVIU

Amerikos jūreiviai, atplaukę į Atėnus, išėjo pasivaikyti po miestą. Jie vaikščioja pagrindinėmis miesto gatvėmis, dairoi į krautuves, perka įvairius blizgučius prisiminimams ir garsiai tarp savęs angliskai kalbasi.

Prie King George viešbučio yra restoranas, šaligatvė į viduje. Vienas Amerikos jūreivis sėdi prie staliuko ir sriubčioja graikų gamintą alų. Praeidamas užkalbina jūrininką ir su juo gražiai pasikalbėja. Tuojau įsitikinau, kad Amerikos jūreiviai yra daug daugiau apsiskaite, negu iš pirmo žvilgsnio atrodo. Jis buvo rimtas vyras, suprato laivyno svarbą ir žinojo, kuriems tikslams tokie galingi karo laivai plaukioja Viduržemio jūros vandenimis.

Iš jo patyriau, kad šis lėktuvnešis už kokių trijų mėnesių keliaus į Pacifiką, o čia atplauks kitas karo laivas, tokio paties galingumo, kaip ir šitas. Pasirodo, kad Viduržemio jūroje be "Saratogos", yra dar vienas Amerikos lėktuvnešis. Jūrininkas man nesakė ir aš neklausiau, kur tas antrasis lėktuvnešis lūkurioja. Iš visko matyt, kad Amerikos karb jėgos čia buvo gana didelės. Jis man priminė, kad du Amerikos kreiseriai buvo perplaukę Dardanėlus, įplaukę į Juodąją jūrą ir ten laisvai plaukiojo.

— Jei prasidėtų karas, tai būtų blogai, — tariau aš jam. — Juk rusai turi gana daug karo laivų Viduržemio jūroje...

— Jei karas prasidėtų, tai į 6 valandas mes nuskandintume visus rusų laivus, — tarė jūreivis. — Ir rusai tai žino; jie tai labai gerai žino. Mes nenorime, kad karas prasidėtų. Čia esame, kad jis neprasidėtų. Bet jeigu vis dėlto karas prasidėtų, tai mes žinom, kas daryti. Mes kiekvieną mi-

nutę žinom, kurioje vietoje yra kiekvienas rusų laivas, — tarė jaunolis.

Palinkėjęs jaunam jūreiviui sėkmės ir laimės, — atsisveikinau ir nuėjau į viešbutį, nes jau metas buvo rengtis kelionėn.

Iš Atėnų pakilęs lėktuvas keleivius nunešė į Šveicariją. Nusileidome Ciuricho aerodrome.

CIURICHAS

Lėktuvas tvarkingai nusileido Ciuricho aerodrome. Keleiviai tuojau buvo sudodinti į didelį autobusą ir nuvežti į patį Ciuricho centrą. Ten pat yra ir geležinkelio stotis. Atskridusių keleivių dauguma tuojau buvo sudodinti į traukinį, kuris už valandos, besiraitydamas gražiomis pakalnėmis ir pašlaitėmis, tuojau pateko į Lucerną.

Lucerno ežeras — tai tikras pasaulio stebuklas. Vandენimis tūkstanciai laivų ir laiveliai plaukioja, o pakrantėse sėdi žmonės žiūri į saulės glostomą kalnų vandenį.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

"NAUJIENAS"

Jos visad rašo

TEISYBĘ

DR. ANNA BALIUNAS

AKIJ, AUSU, NOSIET
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta,
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS

Telef.: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS.
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštad. tikrai susitarus.

DR. ANTONIO KABINETA PERMĖ

OPTOMETRISTAS
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
— 4, 7-9, antrad., penkt. 10-4, ir
šeštad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonai: PROspect 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
Prima tik susitarus.
Valandos: pirmad., ketvirtad., 5-8,
antrad. 2-4.
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2654 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad. ir penktad. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antrad. ir ketvirtad.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštad.
dieni nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6196

SKAITYK "NAUJIENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TRISINGIAUSIAS ZINIAS

JUOŽAS ŠLAJUS

L. B-NĖS CENTRO VALDYBOS TRIJŲ METŲ VEIKLOS APŽVALGA

JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdyba rugsėjo 23 d. pirmin. B. Nainio bute sukvietė spaudos atstovus ir c. v. narius, painformuoti apie praėjusių trijų metų veiklą. Tai buvo paskutinis centro valdybos pasnėkės su spaudos atstovais, nes spalio 24 ir 25 dienomis Clevelande susirinko VI-tos tarybos I sesija, kur išrinko naują centro valdybos pirmininką, o išrinktas pirmininkas sudarė naują c. valdybą sekantiems metams.

Pirm. Br. Nainys savo pranešime pažymėjo, kad c. v-ba veikė šiose darbo srityse: švietimas, kultūra, jaunimas, organizaciniai reikalai, visuomeniniai ryšiai, finansai, informacija savimi ir svetimiams, sportas ir kt.

Didesnieji darbai atlikti šie: suruostas II Kultūros kongresas (užplanavo buv. centro valdyba), III Tautinių šokių šventė, (vykdė sudarytas komitetas), c. v-bos suplanuotas ir pasisekęs Mokslo ir kūrybos simpoziumas, rajoniniai bendruomenės suvažiavimai; vykdė informaciją per amerikiečių spaudą, radiją ir televiziją; pateikdama medžiagą, kuri buvo panaudota.

Mokslo ir kūrybos simpoziumo suruostas kainavo 5.000 dol. Tiek pat simpoziumo me-

tu turėta pajamų, taigi simpoziumas nedavė nuostolio. Kul-tūros kongresas kainavo 23,000 dolerių ir davė 6,500 dol. nuostolio.

Suorganizuotas ir jau vykdomas keturių operų parašymas. Viena iš parašytų operų numatoma pastatyti Chicagoje 1972 m. Ruošiamasi išleisti 4 mokslinius veikalus: dr. Z. Ivinskio 3 tomų Lietuvos istoriją, dr. T. Remeikio Lietuvos okupacijos dokumentaciją, Mokslo ir kūrybos simpoziumo darbai. Užplanuota išleisti dr. J. Puzino Lietuvos proistoriją ir dr. J. Griniaus Lietuvos filosofijos istoriją.

Centro valdybos suplanuoti dar šie darbai: IV Dainų šventė 1971 m. liepos 4 d. Chicagoje (repertuaras jau paruoštas, užsiregistravo 30 chorų), P. L. Jaunimo kongresas ir IV Tautinių šokių šventė 1972 m. Be to, II-sis Mokslo ir kūrybos simpoziumas 1972 metų rudenį.

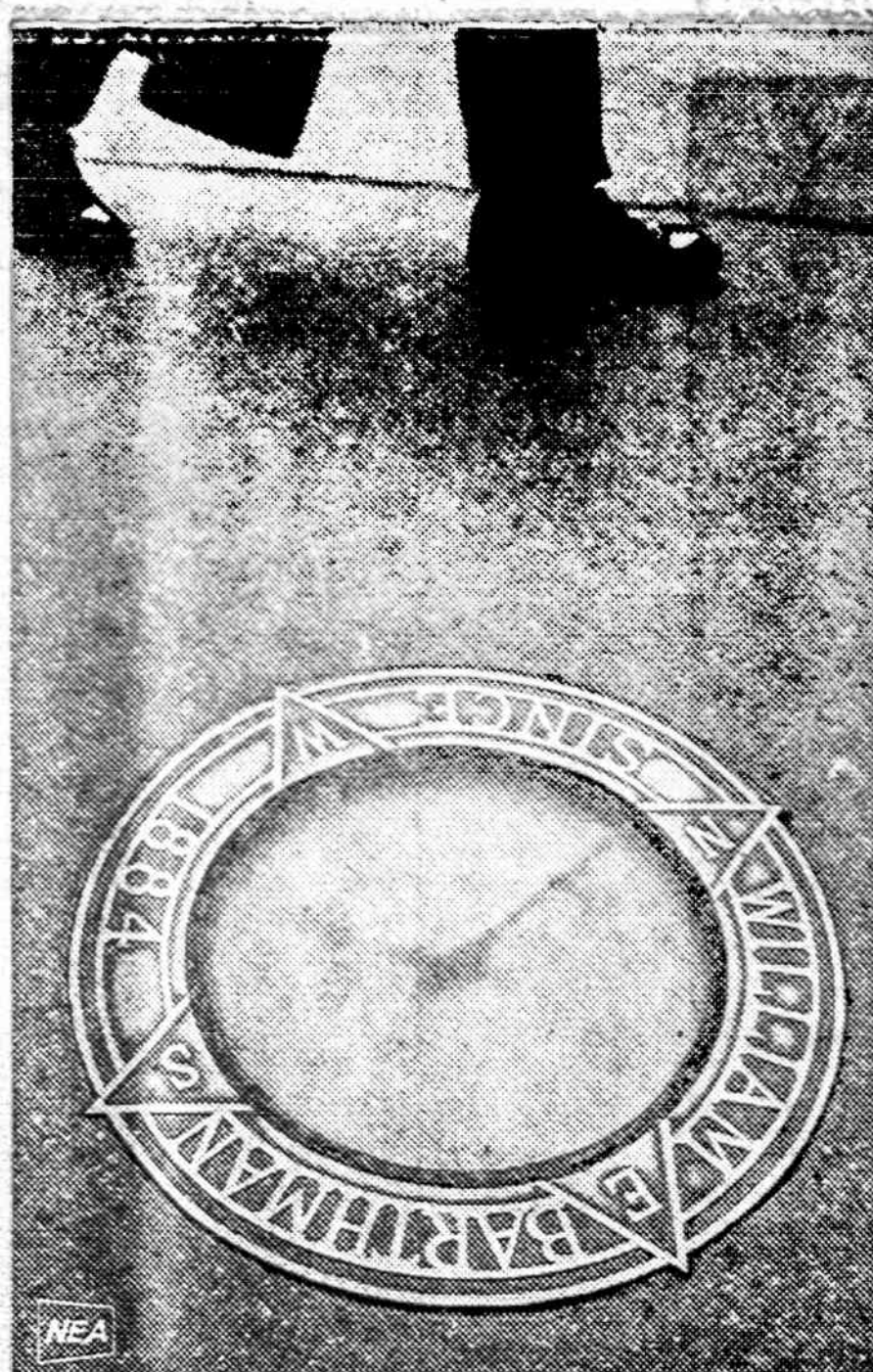
Lietuvių Bendruomenės linija santykių su kraštu buvo sunku išlaikyti. Į atvykusius iš okupuotos Lietuvos solistų koncertus nesiminta nei raginti nei drausti, o palikta patiems bendruomenės nariams asmeniškai apsispręsti. JAV-se dabar veikia 8 LB-nės apygardos ir 73 apylinkės. Šis skaičius yra nuolatėjęs ir mažai besikeičia.

LB švietimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas darė pranešimą apie lituanistinį švietimą. Šiuo metu Amerikoje veikia 42 lituanistinės mokyklos su 3,025 mokiniiais ir 329 mokytojais. Mokyklos yra aprūpintos reikiamaisiais vadovėliais. Mokinių skaičius mokyklose mažėja, bet darželiuose vaikų skaičius nežymiai padidėjęs. Priešas-tys: baigusieji mokslus išsisklaido po Ameriką, o naujai generacijai nebėra toks širdies dalykas kaip mums. Netrukus mokykloms bus išleistas Lietuvos žemėlapis. Baigiamas ruošti Aiškinamasis lietuvių kalbos žodynas. LB-nė gauna finansinę paramą iš Lietuvių Fondo.

Kultūros Fondo pirm. A. Kairys savo pranešime pastebėjo, kad Kultūros Fondas ieško naujų krypčių, ne tik vadovėlių ir kitų knygų leidimu. Buvo įsteigta Dramos studija, kuri ir dabar veikia. Šią studiją perėjo 45 mokiniai. Veikia Jaunimo teatras, kuris pastatė 3 veikalus. Teatro branduolį sudaro 12 asmenų, o kai reikia vaidinti, sutelkia daugiau. Žymiausias Kultūros Fondo darbas, tai I-jo Teatro festivalio suruostas 1969 m. Teatro festivalis turėjo pasisekimą, jį aplankė 3500 žmonių ir gauta 2500 dol. pelno. 1971 metams yra užplanuotas II-sis Teatro festivalis. KF-das turėjo apie 5000 apyvartą ir išsi-vertė savo lėšomis.

Jaunimo reikalais kalbėjo Andronė Kubiliūtė. Jos paaiškinimui buvo palaikomi ryšiai su jaunimo organizacijomis, suruostas pasisekęs Jaunimo simpoziumas Chicagoje. Jaunimo suvažiavime Clevelande buvo tariamasi apie II Jaunimo kongreso ruošimą. Dainavoje lit. kursuose dalyvavo 30 studentų. Spalio 3 d. buvo šaukiamas jaunimo pasitarimas Clevelande, kuriame bus sudarytas Jaunimo kongreso prezidiumas.

Dabartinės centro valdybos sudėtis: pirm. inž. Br. Nainys, vicepirm. kun. J. Borevičius ir V. Adamkus, sekr. St. Džugas, ižd. inž. K. Dočkus, Kult. Fon-do pirm. A. Kairys, švietimo Tarybos pirm. J. Kavaliūnas, inform. vedėjas agr. A. Šantaras, jaunimo reik. ved. A. Kubiliūtė ir narys spec. reikalams

Seniau Amerikoje buvo daug laikrodžių, įtaisyti į šaligatvius. Ju stiklus tekdavo dažnai keisti, nes praeivių kojos juos subraižydavo. Dabar tokių laikrodžių beliko tik keli, New Yorke.

P. Žumbakis, K. Barzdukas, Vienas galas linguoja, nebūdama c. v. narys, yra skyręs visą savo laisvalaikį techn. spaudos darbams.

SLA 134 Moterų Kuopos veikla

Mažas, bet labai linksmas ir įdomus SLA 134-ta Moterų Kuopos susirinkimas įvyko ketvirtadienį, spalio 1-mą d. Pirmininkė p. Čižauskienė pranešė, kad jį aplankė sergancija narė p. Biežienė, kuri buvo neseniai sužeista, ir įteikė jai dovaną kuopos vardu.

Ypatingai smagios buvo va-lės kelių svarbių sukakčių. "Happy Birthday" buvo padai-nuota Elenai Buchinskienei jos gimtadienio proga. "Ilgiausių Metų" narės linkėjo p. Jezavi-tienei jos 25-ųjų metų vedybinės sukakties proga ir p. Austin, jos 26-ųjų metų vedybinės sukakties proga, o ypatingai P. Mankienė, kuri minėjo 53-ųjų metų vedybi-nę sukaktį. Kv.

Northside

Daug metų Northsideje išgy-venusi Emilija Paškauskienė, po pirmo vyro Jucienė, mirė rug-sėjo 27 dieną savo namuose, 1645 N. Mozart St. Pašarvota buvo Graboriaus J. Ridiko ko-plyčioje, 3354 S. Halsted St.

Laidotuvenis rūpinosi velonės dukte Emily Jucitė, taipgi arti-mos velonės giminaitės Eufro-zina, Aldona, Nance ir Ona, pri-sidėjo prie laidotuvių apeigų. Ketvirtadienį, spalio 1 dieną buvo palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia jos pir-mojo vyro Juciaus. K. Čepukas

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Chicago Lietuvos Našių, Naš-likų ir Pavienio Klubo eilinis susirinkimas įvyks spalio 9 d., penktadienį, 8 val. vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Šis susirinkimas yra svar-bus, klubas kviečia narius ir narys gausiai susirinkit ir aptarti klubo rei-kalus ir įsigyti banketui bilietus. M. Urbelis, rašt.

— Garsaus Vardo Lietuvių Draugystės 60-ųjų metų sukakties banketas ir šokiai įvyks sekmadienį, spalio 11 d., Vyčių salėje, (K of L Hall), 2451-55 West 47th St., Chicagoje. Pradžią 6 val. vak. Del rezervacijų arba bilie-tų skambinkite p. Jasaitis — telef. LA 3-1138 ar Naujienose pas Mrs. Austin.

JOSEPH PEVIS
Gyv. 6149 So. Kedvale Ave.
Mirė 1970 m. spalio 6 d., 10-40 val. vakaro, sulaukęs 87 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje.
Paliko nuliūdę: dukterėčios ir sūnėnai bei kiti giminės, drau-gai ir pažįstami.
Velionis buvo prieš 2 mėne-sius mirusios Emily vyras.
Kūnas pašarvotas Kosary ko-plyčioje, 3100 W. 59 St.

Seštadienį, spalio 10 dieną 10-00 val. ryto koplyčioje įvyks mirusiojo pagerbimas ir apei-gos, o po ju bus nulydėtas į Lie-tuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Joseph Pevis gim-inės, draugai ir pažįstami nuo-širdžiai kviečiami dalyvauti lai-dotuvėse ir suteikti jam pasku-tinį patarnavimą ir atsisveikini-mą.
Nuliūdę lieka:
Dukterėčios, sūnėnai, giminės.
Laidotuvių Direktorius Walter Kosary. Tel. 434-4246.

A. A.
ANNA GURA
Bugaliskyte
Gyv. 6737 So. Artesian Ave.

Mirė 1970 m. spalio 5 dieną, 2:15 val. ryto, sulaukusi 84 metų am-žiaus. Gimusi Lietuvoje, Panevėžio apskr., Kupiškio valsč., Vezelių kaime.
Amerikoje išgyveno 57 metus.
Paliko nuliūdę: dvi dukterys — Donna Marik, žentas Leon ir Mal-vina Guraitė, 2 anūkai — Don ir Gene, pusbrolis Charles Mikšis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Lietuvoje liko sesuo Malvina Kadžiulis.
Pašarvota Lack (Lackawicz) koplyčioje, 2424 West 69 Street.
Penktadienį, spalio 9 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koply-čios į šv. Panelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Lietuvių šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Anna Gura giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuovėse ir suteikti jai paskutini patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Dukterys, pusbrolis, giminės.
Laidotuvių Direktoriai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. RE 7-1213.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėlės ir vainikų, antka-pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
605 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽEIKAS VESTA
REpublik 7-5600 REpublik 7-5601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YARDS 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIFNA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTŲ
DALYSE

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1007

STEP. C. LACK IR SŪNŲ

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI

SKELBKITĖS NAUJIEŅOSE

Lietuvių Teisinių Draugijos Centro Valdyba. Sėdi iš kairės pirmininkas Mečys Mackevičius, išdėdinkė Ona Tamulevičienė ir vicepirmininkas Algirdas Budreckas. Stovi iš kairės narys Jonas Vasaitis, 2-sis vicepirmininkas Vytautas Račkauskas, narys Felicijonas Gaudūšas ir sekretorius Jonas Talalas.

Foto V. Račkausko

Komunistinė elektrifikacija šilutės rajone

Valstiečių laikraštis rašo: „Jau treji mėnesiai šilutės rajono Stonačių eiguvo gyvenvietoj šviečiasi balanom ir žibalinėm lempom. Nors elektros tinklai sutvarkyti ir reikalingos pastotės seniai sumontuotos, lemputės nedega ir gana! Gyventojai parašė ne vieną skundą laikraščiams. Net „Šluotai“. Iš visur gavo atsakymą, kad „artimiausiu metu“... O ūkio elektrikai sukinėjasi juokdamiesi apie duris: — Nereikėjo rašinėti skundų, būtume elektrą įvedę. Dabar be žiemos nieko nedarysimė!

Savivaliautojus elektrikus reikia sudrausti. Artimiausiu metu!

Pasirašė V. Bludžius ir dar 43 pavardės.

Gražiausia pasaulio moteris (skonio reikalus) Eva Reuber - Stajer, šiu metu „Miss World“, orui atėjus Europoje, persikėlė gyventi į Australiją.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokės įmoka sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SKAITYK KASDIEN NAUJIENAS
IR TIKRŲ SKAITIS
Lietuvių taisyklės ir pildoma ir progos sužinoti tikrai per NAUJIENAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, baldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY
5% Passbooks
5 1/2% Investment bonus plan \$1,000 minimum
Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.
Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knyga pasiūsiame adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Paprašė pavėžinti

Clevelando universiteto studentas Robert Adams, 23, prieš savo norą atvažiavęs į Chicago, papasakojo policijai, kaip taisyklė.

Jis paėmė pavėžinti kažkokį jauniklį, manydamas, kad tai studentas vykstantis į paskaitas, tačiau tas beregint atstātė revolverį, liepė važiuoti į parką, kur privertė paimti vieną merginą ir du juoduosius ir juos visus vežė į Chicago.

Atvažiavęs prie 58 St. ir Stony Island Ave., jaunikliai jam atėmė pinigų su \$5 pinigų ir nuėjo. Likęs vienas Adams nuvažiavo į policiją.

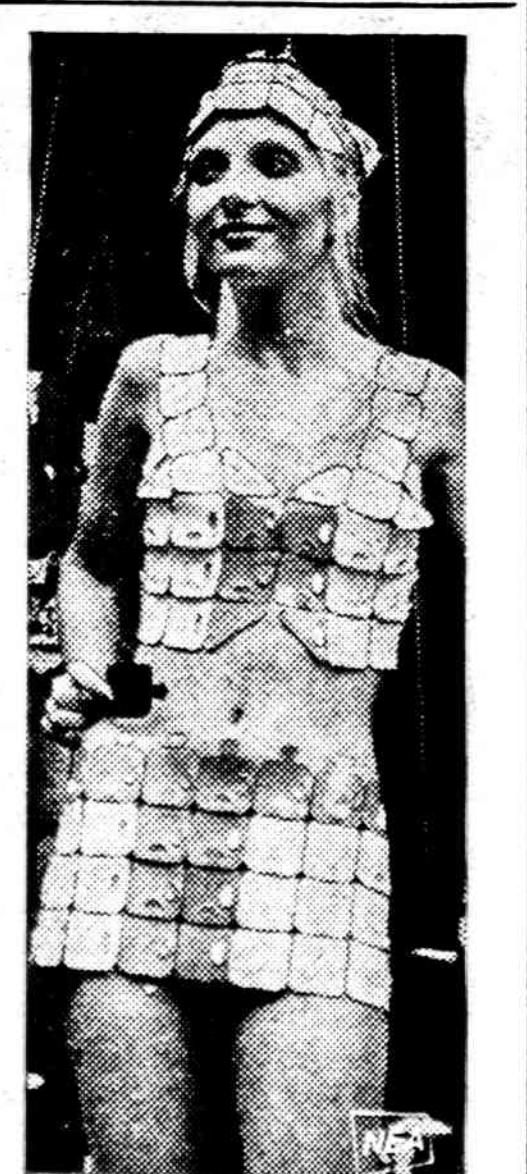
Chicago turės „kopiją“ didžiausio pasaulio roplio

Prieš 8 mėnesius ties Nova Scotia, Kanados vandenys, buvo žvejų tinkluose 8% pėdų ilgumo ir virš 800 svarų roplys (vežlys), kūrį pakeliui į Bostono akvariumą mirė. Dabar roplio lavoną užšaldytame stovyje gavo Shedd's akvariumas Chicagoje, kur bus atliktos kelios to roplio kopijos ir paskirstytos tarp Fields gamtos istorijos muziejaus Chicagoje, Naujosios Anglijos akvariumo Bostone ir Vancouverio, B. C.

Tos rūšies ropliai gyvena vandenynuose, normaliai nemažiau kaip 150 pėdų gelmėse, sausumom eina tik kiaušinių dėti, užauga iki 12 pėdų didumo; jų tikras vardas yra Dermochelys coriacea.

„Jipių rudens ofenzyva“

New Yorke paskleistas laiš-

Prancūzijoje garsinami plastmasiniai keturkampiai, iš kurių nesunkiai galima pasigaminti įvairių drabužių. Jie yra spalvoti. Vaizduote turinti mergina gali kasdien sušiegti vis naują rūbą.

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

WAITERS WAITRESSES BUSBOYS

Full time steady jobs. Good benefits. Private club.

CHICAGO ATHLETIC ASSOCIATION

71 EAST MADISON STREET

kas, išsiųstas iš Chicago ir pasirašytas trijų policijos įsaku- mų jipių (Yip reikiška Youth International Party) Bernardine, Jeff Jones ir Bill Ayers.

Laiško autoriai giriasi, kad jų grupė pernai susprogdinusi Haymarketo policininko paminklą ir dabar tą patį padarė antrą kartą. To „kiaulės“ (hipiai ir jipiai) policiją pravardžiuoja „pigs“) nuvertimas esąs ženklas, kad prasideda „rudens ofenzyva“ nuo Santa Barbara iki Bostono, nuo Kento iki Kansas). Į tą „naujos kairės“ sąjūdį priklauso ir visi 7 Chicagoje nu- teistieji, jų tarpe Abbie Hoffman ir Jerry Rubin.

TRUMP AI

— Prel. Krupavičiaus pagerbi- mas — Alvudo radijo paskaita bus ši ketvirtadienį — šiandien, spalio 8 d. 10 v. ryto Sophie Bar- cus Radio Šeimos valandoj.

— Dail. Antano Rukštelės darbų paroda įvyks spalio 31 ir lapkričio 1 d. Kolumbo Vy- čių salėje, Woodhaven, N. Y. Ruošia Lietuvių moterų fede- racijos New Yorko klubas.

— Prof. Dr. Antanas Klimas ruošia aiškinamąjį lietuvių kal- bos žodyną, kurį išleis JAV LB švietimo Taryba.

— Balyz Brazauskas, Balti- more, Md. yra išrinktas Ame- rikos lietuvių veteranų 154 posto komandierium. Kartu iš- rinkti ir kiti posto pareigūnai: P. Oksas — vicekomandierius, Jonas Stefura — adjutantas, Ku- zys Ozela — sekretorius, Kan- tianas Dranginis — kapelionas, adv. Nadas Rastenins — teisėjas advokatas, Vitas Siaurum- saitis — išdėdinkas, W. Smith — seržantas, V. Laukaitis, W. Hicks ir K. Smith — vėliavos tarnybos pareigūnai.

— BATUNAS — Baltijos kraštų organizacija laisvinimo akcijai Jungtinėse. Tautos ruošia demonstraciją ir mani- festą prie JT Rūmų tikslu at- kreipti atstovų ir pasaulio dė- mesį, kad per 25 metus ta tarp- tautinė organizacija nieko nėra padariusi dėl Lietuvos, Lat- vijos ir Estijos valstybių išlais- vinimo iš Sovietų okupacijos. Pastangas remia visos didžio- sios bei vietinės organizacijos ir kviečia dalyvauti ar prisidė- ti prie šio darbo. Priimamos piniginės aukos, kurias prašo- ma siųsti United Appeal, 2789 Schwarz Ave. Bronx, N. Y. 10465.

— LB solidarumo įnašai yra pagrindinės Lietuvių Bendro- menės pajamos. Dėl to LB či- kagos apygardos valdyba pra- šo savo apylinkėse tą solida- rumo įnašą susimokėti. Iš so- lidarumo įnašų 25% lieka apy- linkėi, 25% priklauso apygar- dos valdybai, o 50% tenka cen- tro valdybai.

— Lietuvos Teisinių Dr-jos Centro Valdyba pasiskirstė pa- reigomis: pirmininkas Mečys Mackevičius, vicepirmininkas Algirdas Budreckas, 2-sis vice- pirmininkas Vytautas Račkaus- kas, sekretorius Jonas Talalas, išdėdinkė Ona Tamulevičienė ir nariai Felicijonas Gaudūšas ir Jonas Vasaitis.

— 65-ųjų metų, ar daugiau tu- rįs namų savininkas Illinois val- stijoje gali nurašyti \$1500 nuo

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkių Reikia

SECRETARY

The Chicago Sales manager of a major blue chip company needs a reliable person with excellent secretarial skills. This is an interesting position, requiring a diplomatic handling of customer calls and will be a challenge to the career secretary who likes more than routine assignments.

Company provides excellent em- ployee benefits, major medical, stock purchase plan and an outstanding profit sharing retirement program.

We are convenient to the north and northwest lines of Chicago & N.W.R.R., the Kennedy Expressway and the C.T.A.

PLEASE CALL TODAY TO ARRANGE AN INTERVIEW:

M. J. DOYLE 489-1500

HARRIS SEYBOLD CO.

1924 N. PAULINA CHICAGO

An Equal Opportunity Employer

SEWING MACHINE OPERATORS AND FLOOR GIRLS

Will train. Top Rates. 40 Hour week. Some overtime. Work for a nice Boss in clean pleasant surroundings. Blue Cross plan available.

Company benefits.

CHICAGO FLAG & DECORATING CO.

823 So. WABASH HA 7-3960

GENERAL OFFICE

With Typing and Aptitude for Figures.

5 DAY WEEK Air Conditioned Office. Blue Cross and Blue Shield and Retirement Plan. APPLY IN PERSON

SCHACK'S INC.

2516 W. ARMITAGE

REIKALINGA NAMŲ ŠEIMININKĖ

Gyventi kartu su maža šeima, priva- čiam kambaryje. Geras atlyginimas, reikalingos rekomendacijos.

Skambinti Mr. ROLE WH 4-5600

SECRETARY WITH SHORTHAND

Excellent salary & benefits. 5 Day week. Good transporta- tion. Call for appointment FR 2-9855

RAG SORTERS

New Material. Steady employment. S. HELFAND & SON 615 W. PERSHING RD. 927-3333

— Tik ką išėjo iš spaudos Vandos Frankienės-Vaitkevičienės ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eiš- dukaitės iliustruota. Didelio for- mato, Dviejų spalvų, 24 psl. Gaunama pas autorę — 7311 So. Talman Ave., o taip pat Nau- jienose, Margiuose ir pas Pū- kelevičiūtę. (Pr).

— Akademis Skautų Sąjūdis, Chicago's skyrius maloniai kvie- čia narius ir jų svečius į savo Metinę šventę, kuri įvyks š. m. spalio mėn. 17 d. Jonyno salė- je, Chesterton, Indiana. 6:30 val. vak. įvyks tradicinės sąju- džio pakėlimo apeigos. 7:30 val. vak. prasidės vakarienė. Pa- grindinį vakaro žodį tars fil. V. Statkus, meninę programą at- liks solistė fil. Nerija Linkevi- čūtė ir pianistas senj. Alvydas Vasaitis. Šventė užibaigs su šokiais. Dėl informacijų ir re- zervacijų prašome skambinti t. n. V. Rubytę telef. 778-7491 arba fil. L. Von Braun telef. 476-3525. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAI

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

3 BUTŲ MŪRAS Brighton Parke. 5, 4 ir 3 kambariai. Viename bute yra 3 miegamieji.

MURO BUNGALOW, 6 kamb., įreng- tas sklypas, 60-ta ir Francisco.

4 PO 4 MŪRINIS. Centralinis šil- dymas, garazas, geros pajamos. Gera vieta, Brighton Parke.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE

2737 W. 43rd STREET CL 4-2390

DAŽAU NAMUS IS VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus. Pilna aprauda.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-9654

5% KAMB. MŪRINIS. Šiluma gazu, alumin. langai, pusė rūšio iringta. 2 auto garazas, labai gera vieta. Tik \$23,500.

2 PO 5 1/2 IR 4 KAMB. RŪSY. Šil- ma gazu, alumin. langai, platus skly- pas, erazi nuosavybė Gage Parke. \$44,500.

GRAŽUS SKLYPAS 2 butu namui gerioje Marquette Parko vietoje. Tel- raiškites.

4 PO 5 IR 1 BUTAS RŪSYJE, mūrinis. Alumin. langai, šildymas gazu, gar- azas. Marquette Parke. \$32,000.

6 KAMBARIU MŪRINIS BUNGA- LOW, šiluma gazu, Aluminijaus lan- gai, 2 automobilio mūro garazas, Mar- quette Parke. \$21,000.

GRAŽUS 4 BUTŲ MŪRAS, kabi- netinės virtuvės, nauja šiluma gazu. Aluminijaus langai. 2 auto mūrinis garazas. Geros pajamos. Marquette Parke. \$54,500.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namu Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus vi- su rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus na- mus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutteras). Darbas atlie- kamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apškaitavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Zukauskas

HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave. CHICAGO, ILL. 60609 Tel.: VI 7-3447

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisyimas 2646 WEST 69th STREET Tel.: REpublic 7-1941

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Acher, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. LAURAITIS

INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775

(Currency Exchange [staigo]) Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS 2608 West 69th Street Chicago, Illinois 60629 WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių pre- kių. Automobilių, baldytuvų, maistas, pinigai.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"